

BÁCSMEGYEI NAPLÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helvén: egész évre 16 kor. félre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor,
félre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára: 6 fillér.

Mégjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossut-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11.

Kiadóhivatal:

HEUMANN MÓR könyvereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85.

A kormányválság.

A kormányválság akuttá vált. Vasárnap számunkban közölt hír tehát csak megerősítést nyer.

A mai országgyűlés előtt tanácskozás folyt Széll Kálmánnal, melyen résztvettek az összes ministerek, Apponyi házelnök, Kossuth Ferencz a függetlenségi párt elnöke, Barabás Béla a párt alelnöke, Kubik Béla a vitarendező.

Hosszasan folyt a vita, Széll Kálmán meg akarta győzni az ellenzékét, hogy taktikája rendellenes. A tanácskozás közben az egyik politikus kiment a miniszterelnöki szobából és elmondotta, mit mondott Széll Kálmán.

Érvelése közben, ugymondotta, arra hivatkozott, hogy ő már beadta lemondását és most már csak formális miniszterelnök.

Minthogy Széll Kálmán nem tudta az ellenzékét rábírní, hogy a technikai obstrukciónál mondjon le, kijelentette, hogy holnap fog nyilatkozni a helyzetről.

Ezen kijelentését később az országgyűlés színe előtt is megtette.

* * *

Széll Kálmán miniszterelnököt — mint jeleztük — szombaton Bécsbe hívta a király. Elutazása után nyomban megindultak a kombinációk a lemondásról, s az új kabinetéről. A fővárosban és a vidéken külön kiadásban jelentek meg a lapok a lemondást adva hírről. sőt közölve az új Kabinet tagjainak a névsorát is. A vasárnap délutáni fővárosi lapok is határozott alakban közölték a válságra vonatkozó híreket, melyeket nekünk is megtáviratoztak Budapestről, s amelyeket mi, mint fővárosi híreket szintén hoztunk vasárnap számunkban. A válság hírek már ma határozottak. Hogy mily komolynak tartották a fővárosban a helyzetet, kitűnik abból is, hogy a fővárosi lapok számára tegnap felfüggesztették a munka szünetet, s ma hétfőn rendes időben jelent meg minden lap. A jól informált félhivatalos lapokat kivéve, valamennyi lap ma is föntartá tegnapi híreit, melyeknek valószínűségét már nem tagadhatjuk. Őfelsége kihallgatásra idézte a miniszterelnökön kívül: Csáky Albin, Szapáry Gyula és Apponyi Albert grófokat. Hírül hozzák a lapok még azt is, hogy Apponyi Albert grófot Ő felsége a főren-

dibáz elnökévé szándékozik kinevezni. A végmegoldást most már Széll Kálmán maga fogja tudni adni a ház holnapi ülésén, a mint azt ő maga kijelentette.

Az új szerb király.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jun. 15.

Ma volt Szerbiában a királyválasztás, mely elé az egész világ érdeklődéssel nézett. A szkupcsina ma ült össze.

Mindenekelőtt jóváhagyólag tudomásul vették az elmúlt napok eseményeit.

Azután afölött döntöttek, vajjon megmaradjanak-e a monarchikus államforma mellett, vagy ne?

E kérdésre nem volt egyhangú a szavazás, csak szótöbbséggel szavaztak a monarchia mellett.

Ezután azonban Karagyorgyevics Petert egyhangulag királynak kiáltották ki.

Budapest, jnius 15.

Az angol követségen tudni vélik, hogy Oroszország éles hangú jegyzéket küldött Szerbiába, ahol ezt a tényt természetesen eltitkolják. Ezt a hírt regisztráljuk ugyan, mint mindent, ami a válság során felmerül, de határozott kételyeink vannak a hír valósága iránt, mert lehetetlennek tartjuk, hogy Oroszország különleges álláspontot foglalna el, anélkül, hogy erről a többi hatalmakat értesítené.

Az ovoda bizottság ülése.

Az ovoda bizottság tegnap délelőtt, Pertich Mihály elnöklete alatt ülést tartott. A tagok közül jelen voltak: ifj. Vojnich Sándor, Jakobsich Gyula, Mamuzsich Félix kanonok, dr. Klein Adolf, Massa Antal, Páncsics József, Sárcevic Máté, Neorcsics Szaniszló, ifj. Vojnich Sándorné, idb. Gálly Györgyné, özv. Mamuzsich Ágostonné, Taussig Vilmosné, Szkenderovich Péterné, özv. Sztipics Antalné.

Az első tárgynál, az ovónó választásnál kijelenti Pertich Mihály, hogy július hóra a választást augusztus hóra kell halasztani, mert a közigazgatási bizottság elnököt nem küldött ki, s mert az óvók nem jelentették be választott kiküldöttjüket.

Ezután Laposné szül. Kopunovics Mária, a jövő tanév elejétől fogva áthelyezik a II. körü óvodába.

Ezután az ovoda látogatásokra kiküldettek: I. körbe: Taussig Vilmosné és bajsai Vojnich Sándorné; a II. körbe: özv. Mamuzsich Ágostonné és Jakobsich Gyulát; a III. körbe: Mamuzsich Lázárné, Malagurszki Imrét és Sárcevic Mátét; a IV. körbe: özv. Sztipics Antalné, Szkenderovits Péterné, Dulics Márkót és Neorcsics Szaniszlót; a VI. körbe: dr. Mukits Simonné, idb. Gálly Györgyné, Mamuzsich Félixet és dr. Klein Adolfot; a VII. körbe: ifj. Vojnich Máténé, özv. Morvay Ákosné, Dulics A. Jenőt és Radics Jánost; a VIII. körbe: ifj. Vojnich Sándorné és Massa Antalt.

Szükségesnek tartja a bizottság, hogy a III. és VI. kerületi ovodák tulzsufaltsága miatt újabb ovodákat építsenek. Szükségesnek tarja továbbá, hogy Ludason, Tompán és Tavankuton nyári gyermekmenhelyeket állítsanak föl. Ezen ügy tanulmányozásával Pertich Mihály elnöklete alatt megbízzák: ifj. Vojnich Sándort, Mamuzsich Félixet és dr. Klein Adolfot.

Ezután az üresedésben levő bizottsági tagsági helyekre megválasztottak: Mukics Simonné, Dulics Márkné és Peics Antalné.

Dr. Hadzsú János temetése.

Megyeszerte mély részvétet keltett dr. Hadzsú Jánosnak, a verbázi kerület országgyűlési képviselőjének szombaton bekövetkezett halála. A haláláról a család a következő gyászjelentést bocsátotta ki: Alulírottak az egész rokonság nevében is mély fájdalommal jelentik, hogy a legjobb férj, a legszeretőbb apa és jó rokon Dr. Hadzsú János az újverbázi kerület országgyűlési képviselője, Bács-Bodrog vármegye tb. főorvosa stb., életének 52-ik s boldog házasságának 25-ik évében hosszas szenvedés után ma déli 12 órakor az Urban csendesen elhunyt. A megboldogult hült teteme folyó hó 15-én délelőtt 10 órakor fog a helybeli nyugoti temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyezettetni. Bács-Topolyán, 1903. június 13-án. Özv. dr. Hadzsú Jánosné szül. Kászonyjakabfalvi Andrassy Szofie özvegye. Mariska Jenő Ernő Endre István gyermekei. Nyugodjék csendesen! A megye nagy halottjának temetése ma délelőtt 10 órakor volt a részvételnek oly impozáns módon való megnyilatkozása mellett, a milyenre a megyében alig emlékszenek. Az egész Topolya gyáspompát öltött a mai napra. A házak túlnyomó részén gyászlobogó leng és az utcái lámpák gyászfátyollal vannak bevonva. A temetési szertartás megkezdése előtt felgyújtották a

lámákat és a merre a menet elvonult, a házak ablakaiban gyertyák égtek. Ott voltak a megyei előkelőségek közül: *Latinovics Pál* megyei főispán, *Schmausz Endre* szabadka és Baja városok főispánja, *Karácsonyi Gyula* alispán, *Latinovics Géza*, *Rácz György*, Széchényi főszolgabíró, Vojnich Simon, Vojnich István báró, Vojnich Béla, Lelbach Antal, Lelbach János, Lelbach János, Lelbach Gyula, Fernbach János, Pilaszanovics József, dr. Antunovics József, Törley Gyula, Kis Lajos, Ungár Lajos földbirtokos s több országgyűlési képviselő a topolyai és kulai járás jegyzői és orvosi kara; a Bács megyei kör képviselője, dr. Percsi nyug. főorvos, a megyei tisztviselők nagy része és számos nagybirtokos. A megye majdnem valamennyi tüzoltó testülete is képviselve volt a temetésen, mert az elhunyt a topolyai önkéntes tüzoltó testületnek megalakítója és főparancsnoka volt. A gyászszertartást görög rítus szerint a bpesti görög-macedon hitközség plébánosa végezte fényes segédlettel. Dicséretére legyen mondván a környékbeli katolikus papságnak, hogy nem csak teljes számmal jelentek meg, hanem a gyászszertartás alatt a topolyai katolikus templom harangjai is szóltak. A háznál a beszentelés után Dr. Percsi nyug. főorvos mondott megható beszédet. A kopersót egy mozdony fecskendőből átalakított halottaskocsin vitték a temetőbe, a szebbnél-szebb koszorúk száma oly nagy volt, hogy a halottas kocsin kívül alig fértek el még két koszorú kocsin. A sírnál dr. Czirák Gábor mondott megható szavakban Istenhozzádat az elköltöztetnek. A temetésen olyan példás rend uralkodott, a melyet a fővárosban sem lehet tapasztalni, a hol hatványozottan állanak az eszközök rendelkezésére. pedig itt is megközelítette a gyászoló közönség száma a 10000-et.

A szabadkai löverseny egyesület közgyűlése.

A szabadkai löverseny egyesület június hó 14-én tartotta XIII-ik rendes évi közgyűlését az egyesületi tagok közepes részvétele mellett.

Schmausz Endre főispán, mint elnök a megjelenteket üdvözölte és az ülést megnyitotta, felhíván a titkárt, Véber Frigyest, hogy az egyesületnek múlt évi állapotáról szóló jelentését terjessze elő.

Az egyesületnek ez évben 84 rendes és 30 pártoló tagja volt. Az elmúlt 1903. évben az egyesület szeptember 14-én tartotta meg versenyeit a lötenyésztők és a közönségnek élénk részvétele mellett. Versenydíjakra előirányoztatott 4450 korona, tényleg kiadatott 4090 korona.

Az egyesületnek az elmúlt évben 9899 korona 79 fillér bevétele volt, mi az előző évi bevételekkel szemben 438 korona 72 fillérrel kedvezőbb eredményt mutat. Tényleges kiadása 9715 korona 84 fillér volt és így 183 kor. 95 fillér pénzmaradványa van az egyesületnek. A néző csarnok építésére fölvetett 8400 korona tartozásra és annak kamataira ez évben is, az előirt 1000 koronánál többet, vagyis 1800 koronát voltak képesek törleszteni.

Az egyesület vagyoni leltára, illetve az évi vagyoni mérlege az érték csökkenés leszámításával 6743 korona 95 fillér cselekvő állapotot tüntet fel, míg szenvedő állapota 2455 kor. 12 fillér, tiszta cselekvő állapota tehát 4188 korona 83 fillér.

Részvétellel jelenti a titkár, hogy az egyesület rendes tagjai közül id. Bajsai Vojnich Máté ur az elmúlt év folyamán meghalt.

Varga Ágoston indítványára Vojnich Máté elhalt tag özvegyének jegyzőkönyvi részvételt fejezi ki a közgyűlés.

Ezután a számvizsgáló bizottság terjesztette be a múlt évi zárszámadást, mely minden észrevétel nélkül elfogadtatott. Következett az 1903. évi költségelirányzat megállapítása. A beterjesztett javaslat tételenként letárgyalatván elfogadtatott és úgy ennek, mint a zárszámadásnak a földmivelésügyi miniszter úr jóváhagyása alá leendő fölterjesztése elrendeltetett.

Miután a tisztikar mandátuma lejárt, elnök a beléje és a tisztikarba helyezett bizalmat megköszönve, elnöki székét átadta a korelnökül megválasztott Varga Ágostonnak, ki az elnöki széket elfoglalva a közgyűlést az elnök megválasztására felhívta. Vojnits Simon egyesületi tag indítványára a közgyűlés egyhangulag nagy lelkesedéssel az újabb hat évre ismét Schmausz Endre főispánt választotta meg, kit is nyomban küldöttségileg hívtak meg. Midőn a közgyűlésen megjelent, lelkes éljenzések között foglalta el elnöki székét és megköszönve a bizalom ezen újabb megnyilatkozását, kijelentette, hogy az egyesület felvirágoztatására minden tőle telhetőt el fog követni.

Megalakítottatott ezután a 24 tagú választmány, melynek tagjai lettek:

1 évre: Bezeredy István, Czrnkovits Jakab, Kiss Lajos, Dúngyerszky István, Regényi Lajos, Rohonczy Gedeon, Kiss Aladár, Sztantics József, Varga Ágoston, Varga Károly, id. Vojnich Sándor, Pilaszánovics József. — 2 évre: Kiss Ábel, Boroviczenyi Gyula, Magyar György, ifj. Vojnich Béla (Simonfi), Biró Károly, Pertich Mihály, Törley Gyula, Vermes Béla, Vojnich István (Gáborfi) Vojnich Simon, Vojnich Simon, Vujkovich Cz. Pál, Vukov Márk.

Számvizsgáló bizottság tagjainak egy évre: Gyelmis Gerő elnök. Tagjai: Lichtneckert Károly, Lendvay Mihály, Szigethy József, Vujkovits Cz. Lőrincz választattak meg.

Titkárrá hat évre egyhangulag Véber Frigyes és pénztárnokká két évre.

Több tárgy nem lévén, elnöklő főispán a közgyűlést lelkes éljenzések között bezárta és a jegyzőkönyv hitelesítésére Lichtneckert András és Vujkovits Czviin Pál tagokat küldte ki.

A közgyűlést követőleg választmányi ülés tartatott, melyen a versenyintézőség választott meg a következőképpen:

Elnök Schmausz Endre. Alelnökök Boroviczenyi Gyula és ifj. bajsai Vojnich Sándor. Igazgatók Varga Ágoston, Kiss Aladár. Igazgató helyettesek: Bezeredy István, dr. Biró Károly. Indító: Birkás Lajos és Kiss Lajos. Biró Bezeredy István. Ügyész: Birkás Gyula. Orvos dr. Schnier György. Titkár Weber Frigyes. Pénztárnok Kopunovich Károly. Totalisateur vezető Milassin Andor.

A népünnepély.

Szép, derült idő kedvezett az I-ső nőegylet és a szent Antal kath. népkönyha egyesület által tegnap, a katolikus népkönyha javára rendezett népünnepélynek. A nemzeti színű és város színeiből készített lobogókkal diszitett ligetben hemzsegett a jótékony célért ünneplők tömege, igazán demokratikus egyvelegben. A sátrak körül Szabadka jótékonyágának hivatott öre, asszonyok, leányok

csalogatták ki bájos ellenállhatatlansággal a zsebekből a piczulákat, egy rózsát, egy szegfűt, más virágot, szivart, szivarkát, pohár sört, buczkait kínálgatva cserébe. Két elárusító bódében szépségek kínálták áruikat pénzért, jótékonyágért.

Itt tréfás versenyek mulattatták a szórakozást keresőket, emitt a szegedi honvédek zenéje, amott tánczra vártak. Az egyik sátorban a cukrázda izletes készítményeit élvezték, ott a szabad ég alatt a bográcban főtt gulyást fogyasztották jóízűen. Egy pohár viz, egy spritzer, egy pohár sörrel vidították még jobban a kedélyeket.

És mindennek az élén, mindenütt ott láttuk sűrögni forogni özv. Morvay Ákosnét, özv. Hidegh Árpádnét, Birkáss Gyulánét, Magyar Györgynét, Mukics Aurelnét és még másokat, akiknek a neveit nem jegyezhetjük föl.

A cukrázdában Birkáss Gyuláné főnöksége alatt Körtvélyessy Katicza, Sztojkovics Zorka, Boromissza Margit, Jankovits Margit, Szabados Ilonka, Kuzmanovits Margit, Magyar Ilona, Kiss Mariska, Tóth Ludasi Anna, Pausits Teréz, Hidegh Bella, Hidegh Ilona árulták édesen az édességeket.

A csárdában Wagner Auróra, Wagner Janka, Kopp Irma, Mucsy Mariska, Bigler Margit, Bigler Aranka, Biliczky Mariska, Paskai Miczi, Tóth Ilonka, Hegedüs Etelka csalogatták borral, pezsgővel.

A két kis bazárban Martyn Albertné, Magyar Ilonka, Létmányi Viktória, Kuluncsics Tekla, Szabó Etta, Reiner Szidi, Kiss Blanka, Jandek Etelka, Schnier Margit, Scultéty Ilonka kínálták ellenállhatatlanul áruikat a vevőknek.

A buffetben Tálassy Irma, Vujkovits Luczia kínálták izletes ételeiket.

Virágok, szivarok árusításával fáradoztak: Nagyhegyesi Piroška, Fekete Francziska, Kuranda Mariska, Jakobcsics Terka, Odri Bella, Joó Ella, Joó Irén, Milassin Mariska, Ürmös Ilona, Pálffy Veronka, Pletl Mariska, Szenté Mariska, Veszelyi Emilia, Lendvay Ilona, Pertich Fanny, Pertich Etti, Jandek Etelka, Ludasi Gizella, Fierst Ilonka, Mácskovics Leontin, Pertich Etta.

De meg kell emlékeznünk az ünnepély egyéb részleteiről is. A versenyek győzteseiről: a futásban elsőnek érkezett Kuti Jenő (3 kor.), másodiknak Kerék Lajos (2 kor.), a súlyemelésben az első díjat nyerte Bacskai József (tajtékpipa); a birkozásban holtverseny volt Kerék Lajos és Kuluncsics József között.

A sorshuzásnál a következő számú sorsjegyek tulajdonosai nyertek: 4641 (tehén), 2127 (borju), 3061 (bárány) 3361 (bárány), 3990 (kis bárány), 225 (kis bárány), 4174 (malacz), 5159 (malacz), 3021 (malacz), 4105 (malacz). A tehenet Vig Aladár kir. j. végrehajtó nyerte.

Egy asztalterítőt névsorsjátékkal sorsoltak ki. Az asztalterítőt a Kelemen néven játszó nyerte meg.

A pápa halálhíre.

A legpozitívabb alakban terjedt el szombaton éjjel a római pápának halálhíre a fővárosban, néhány percz múlva az egész országban, az egész Európában. Szabadkára is megérkezett a hír. Nem akartuk eleinte elhinni, jóllehet ő-szentségének betegsége, ezt valószínűvé tette. Fél tizenegykor Budapesten táviratilag tudakozódtunk, s az onnan érkező a halált megerősítő két táviratra közöltük csupán a hirt, mint Budapestről érkezett.

Különben, hogy a fővárosban is mennyire hitelt adtak a hírnak, hogy mily izgatottságot keltett, ennek a bebizonyítására idézzük az Alkotmánynak, ezen expressis verbis katolikus lapnak közleményét mely érthe-

tővé teszi, hogy nekünk kötelességünk volt a hirt közölni. Az Alkotmány így ír: »Ma este a fővárosban az a lesújtó hír terjedt el futótűz gyanant, hogy ő Szentsége meghalt. Istennek hála, e hír csak kósza hír volt, de azon néhány óra alatt is, míg alaptalansága nyilvánvaló nem lett, óriási igazgalomba ejtette a fővárost. A telefonunk villamosöngője szüntelenül szólott. Politikai köröktől, a szerkesztőségektől, csakugy mint magánosok, mind nálunk tudakozódtak, vajjon kaptunk-e valami megbízható értesítést Rómából? Még a börzén is elterjedt a hír s ott is izgatottságot keltett. Mi utána jártunk a dolognak, hogy e kósza hír honnan eredhetett s annyit sikerült is megtudnunk, *hogy valaki, mint a kultuszminiszterium hivatalnok, telefonon jelentette több fele, hogy Rómából kapott telegramm szerint a pápa meghalt.* Még a budai primási palotába Kohl püspöknek is ilyen uton jelentették a halálhírt és pedig mint bizonyosat. A püspök ur azonban rögtön hivatalos információk után nézett s megbizonyosodott róla, hogy nincs semmi valóság a hirben s ezen értelemben értesítette a Balaton-Füreden tartózkodó hercegprimást is. De a kósza hír ezalatt már a főváros nyugalmát egészen fölverte s még késő esti órákban is a tudakozódók és aggódók száma óriási volt. Sőt még a vidékről is táviratilag kérdőzösködtek a hir valódisága, illetve valótlansága felől. Most már csak örülhetünk, hogy e hír nem bizonyosult valónak.

Az új színügyi bizottság.

Új színügyi bizottsági szabályrendelet készült. A régi és új szabályrendeletet és indokolását Szerdahelyi Sándor színügyi bizottsági tag készítette. Ezekből a következőket közöljük:

Szabadka közönsége hazafias kötelességének tartja a magyar színészet érdekeit fejleszteni és ehhez képest eme nagy nemzeti érdekek még hathatósabb érvényesülése céljából, mint önálló törvényhatóság önkormányzati jogánál fogva hatósági jogait egy arra különösen hivatott műértelemmel bíró és szakérőkből álló bizottságra ruházni.

Szabadka város törvényhatósága által 1885. évi augusztus hó 26-án és 27-én tartott közgyűlésén a színügyi bizottság szervezésére vonatkozó szabályzat szerint, az eddig működő bizottság inkább csak informativ jelleggel és semmi executiv jogkörrel nem bírván, ily megbízhatóságig egyrészt a bizottság működésére nézve zibbasztólag hatott, másrészt a tagoknak a színügy iránti indolentiáját is előidézni alkalmas és magára a színügyre nézve is oly imminens volt, hogy a bizottság hivatása is már problematikussá vált, miért is szükségessé lett a bizottság oly módon való szervezése, hogy az jogérvényes rendelkezéssel és Szabadka város képviselőiben önálló és független felügyeleti jogkörrel — autonomiával — ruháztassék fel.

Ezen executiv jogkörrel való felruházás daczára azonban Szabadka város közönsége kizárólag magának tartotta fenn azon anyagi szolgáltatást, a melyet áldozhat. De mindazonáltal számolva anyagi viszonyokkal, approximativ kijelölte egyúttal azon demarkatív határt is, a melynek keretében a bizottság mozoghat, oly annyira, hogy a bizottság működése ezen meghatározott keretben inkább csak a művészi feltételek és a közönség igényeinek megfelelő művezetés és ensemble, valamint a repertoire ellenőrzésére; a társulat rendelkezésére bocsájtott segély-

nyújtásának effektuálására; a színház és ingredientiájának gondozására, továbbá a társulatnak a szabályzatban kijelölt időben leendő működésére való felügyeletére és a társulat gyámolítására szorítkozik.

A hatósági jogoknak ily értelemben való átruházása egyrészt Szabadka város közönsége részéről különösen az anyagiakat érintően semmi jogfeladást nem tartalmaz másrészt a szakérőkből álló színügyi bizottságnak ily dispozióval való felruházása a nemzeti érdekek hathatós előmozdítása érdekében kívánatosnak mutatkozott.

A színügyi bizottságnak ily értelemben való reorganisációja maga után vonja azon axiómát, hogy működése csak akkor emelkedik a kívánt értelemben hivatott magaslatra, ha maga a bizottság a legbuzgóbb és legnagyobb műértelemmel bíró hivatott szakközögeknek minél inkább a kvalitását absorbeálja, miért is a régi szabályzattól eltérően a bizottság tagjainak száma sokkal kisebb mennyiségben volt meghatározandó.

A bizottság tagjai megválasztása a közgyűlés helyett a tanácsra ruháztatik át.

A színügyi szabályrendelet sarkalatos alapelve az autonom joggal való felruházás lévén, ennek szigorú keresztülvitele maga után vonja azon új rendelkezést is, hogy a színügyi bizottság elnökét is maga a bizottság válassza meg.

A bizottság zavartalan működése érdekében egyúttal az elnöknek bizonyos discretivonális joggal való felruházását sem lehetett mellőzni, mert míg egyrészt pusztán eme jogkörrel való felruházás tudata egyes malakotenseket visszatartani alkalmas, másrészt pedig a bizottság méltóságának fentartását is biztosítja.

A szabályrendelet magában foglalja egyúttal Szabadka város részéről a különböző időkben időközönként a működő színház részére már megszavazott anyagi támogatást, valamint a segélypénz (subventió) minimumát is és pedig czélszerűségi szempontból azért hogy ez által az eddig is különböző időben nyújtott kiegészített segélyezések ne széttagolva elszórtan, hanem könnyebb áttekintés végett az új szabályrendeletben együttesen akként szerepeljenek, hogy azok mintegy compact egészet képezvén, — arról az érdekeltek és a bizottsági tagok is helyesen és kellőleg tájékozva legyenek.

Az új szabályrendelet az eddig nyújtott segélyezést illetően csak annyiban mutat különben is csekély eltérést, hogy a város a színház és mellékhelyiségeinek az eddigi részben való világítása helyett annak egész terjedelemben való világítását vállalja magára.

A segélypénz utalványozásának megszorításai és módosításai a színház évi idejének és tartamának meghatározása, a pályázat határidejének közzététele és az érkezendő ajánlatoknak meghatározott időben való tárgyalás alá vétele, a társulat tagjainak kvalitása és mennyisége és a rájuk vonatkozó szerződések bemutatása, az igazgatónak ugy a színház, mint az anyagszerek és ahhoz tartozó készletek iránti gondozása, ezeknek a színigazgató részére való átadása és tőle való átvétele, a hemeneti díjak szabályozása és a közbiztonság tekintetében a kiszolgáltatók jegyek korlátozása, az igazgató kötelességének nem teljesítése esetén szükségelt repressáliák foganatba vétele az új szabályrendeletben tüzetesebben vannak körvonalozva, felvéve, mivel Szabadka város közönsége a színügyi bizottságot executiv jogkörrel felruházván, mindeme rendelkezéseket a város jogainak megóvása és színügyének érdekében szüksé-

gesnek találta és csak ezen keretben, ily feltételek szigorú betartása mellett engedte meg a végérvényes rendelkezési jogot.

H I R E K.

Szabadka, junius 15.

— **Személyi hírek.** *Klobucsár* Vilmos altábornagy, honvédségi adlatus, ma este Szabadkán át Bajára utazott. — *Latinovits* Pál főispán ma délután, hivatalos ügyekben Szabadkán időzött. — *Dr. Fabinyi Ferencz* a szegedi kir. ítélőtábla elnöke ma Szabadkára érkezett és a törvényszék, valamint a járásbíróság ügymenetének vizsgálatát megkezdette.

— **Egyházmegyei hír.** *Dallmann* Nándor kulai káplán és *Szendelbach* János prigl.-szti. iváni káplán kölcsönösen áthelyeztettek.

— **Ürnapja a külvárosban.** Vasárnap tartották meg a szt.-györgyi és a szt.-rókusi plehániákon az urnapi körmeneteket melyeken a városi hatóságok küldöttei is részt vettek. Kedvező idő lévén, roppant nagy néptömeg vett részt az ünnepélyeken.

— **Törvényszéki bíróból jogtanár.** Amint értesülünk, az eperjesi ág. h. ev. jogakadémia főntartó testület egyhangu megállapodásával *Obetkó Dezső* drt, akit csak nemrég nevezett ki a király a szabadkai kir. törvényszék bírájává, meghívta a kereskedelmi és váltójog, valamint a perjog rendes tanárává.

— **Új jogtudorok.** Szombaton öt szabadkai ügyvédjelöltet avattak jogtudorokká a kolozsvári tudomány egyetemen. Valamennyien kitüntetéssel tették le a záró szigorlatukat. Az új iuris doktorok a következők: *Winkler Elemér, Vass Antal, Kiss József, Völgyi János* és *Czeisz Lajos.*

— **Évzáró vizsgák a zárdában.** A mi asszonyunkról nevezett iskolánénék intézetében a záró vizsgák sorrendje a következő: Az elemi I. osztályban 15-én délelőtt, a II-dikban 15-én délután, a III-dikban 16-án délelőtt, IV-ikben 16-án délután. A polgári I. osztályban 17-én d. e. a II-dikban 18-án d. e. III-dikban 19-én d. e. IV-dikben 20-án d. e. A tanévet bezáró ünnepség 21-én délután 5 órakor kezdődik. A hálaadó isteni tisztelet 22-én reggel 8 órakor tartatik. Utánna értesítő kiosztás. Az intézet növendékeinek kézimunkái és rajzai junius hó 15—22-ig lesznek kiállítva. A vizsgálatok délelőtt fél 9 órakor, délután fél 3 órakor kezdődnek.

— **Nyugalomba vonuló polgármester.** Zentáról értesítenek bennünket, hogy *Dudás* Lajos Zenta város polgármestere beadta nyugdíjaztatása iránti kérvényét mert a tisztviselők fizetésemelését a közgyűlés visszautasította.

— **A községi és körorvosok díjai.** A belügyminiszteriumnak az orvosokkal valamelyes szándéka lehet; valószínűleg a helyzettükön kíván javítani. Ez évi július elejére az összes vármegyéktől kimutatást kér arra nézve, hogy a községi és körorvosok minő tarifa mellett részesítik a községekben levő betegeket gyógykezelésben. Bácsvármegye alispánja ma bocsátotta ki az összes főszolgabírákhoz körrendeletét, melyben jelentést kér. A falusi doktorok helyzetén csakugyan segíteni kellene, mert egyes helyeken annyira nyomoruságos, hogy az orvos kénytelen megszökni. Bácskában is vannak egyes helyek, a hol meg nem marad az orvos; minden harmadik hónapban megüresedik a hely s nagyban hirdetik a pályázatot.

— **Telefon a mérnöki hivatalban.** A városi mérnöki hivatal azon kérelemmel for-

dult a tanácshoz, hogy az egész várossal leendő gyors érintkezés lehetővé tétele végett, a hivatalba a telefont mielőbb vezettesse be.

— **Az érettek a főgymnasium igazgatója ellen.** A most befejeződő tanév alatt a főgymnasium VIII. osztályában összesen 13 korona és néhány fillérenyi üveg és egyéb törési kár volt. A tanuló ifjuság nem igen érezvén magát bűnösnek, nem nagyon sietett a károk megtérítésével. A »direktor« azonban nem akar ezzel megelégedni, hanem a teljes összeg lefizetéséig *egyetlen érettségi bizonyítványt sem ad ki.* Akiknek sürgősebben szükségök volna erre a bizonyítványra, felajánlották, hogy a személyökre eső, bár aligha járó rész összeget lefizetik csak a bizonyítványt megkaphassák. Azonban az igazgató erről hallani sem akar. Amint értesülünk, ez ügyben az érettségit tett ifjak sürgönyileg feljelentést tettek a kultuszminiszterhez.

— **Foot-ball matsch.** Érdekes foot-ball matsch lesz vasárnap a zombori ut végén átterülő versenypályán. A »Bácska« szabadkai atletikai klub mérkőzik meg a Budapest Ferencvárosi torna klubbal, amely ma táviratozta meg a Bácskának, hogy kihívását elfogadja és vasárnap leküldi foot-ball csapatát hozzánk.

— **Főmérnök választás.** A bácstiszai ármentesítő társulat Pfeifer István okl. mérnököt választotta meg igazgató főmérnökké.

— **Közegészségügyi bizottsági ülés a vármegyén.** Bács Bodrogh vármegye egészségügyi bizottsága f. hó 12-én d. e. gyűlést tartott, melyen Rockenstein Nándor ajánlata az egészségügyi bizottság helyettes elnökévé, az elhunyt dr. Hadzsy János helyett dr. Petry I. tb. vármegyei főorvos lett megválasztva. A bizottság több lényegtelen kisebb ügyeket elintéztet.

— **Szerencsétlenség.** A tegnapi népünnepeyre kivonultak a mentők is, de dolguk alig akadt. Egy embernek a fejébét kötözték csupán be, de sebét ez is másutt kapta. Tegnap az ünnepélyen csak felrepedt a hegedni kezdő seb.

— **Rémes gyilkosság.** Rémes gyilkosság hírét kapjuk Topolyáról. Levelezőnk tudósítása szerint Janda vizsgálóbíró most kísértette be a járásbírósi fogházba egy idősebb paraszt embert és annak 18 éves fiát. Apa és fiának egy régi haragosuk volt, akire már régen lesekednek. Márton Jánosnak hívták az áldozatukat, akit az országuton kilestek. Az estéli órákban ott lesekedtek a kiszemelt áldozatra, akit csakhamar, amint az uton egyedül ment, hátulról megrohantak. Apa és fiu egyszerre támadták meg, mindenik egy egyet mérve az áldozat fejére. Mikor eszméletlenül lerogyott Márton János, vadállatiasan neki rontottak és a szószoros értelmében darabokra aprították össze. Ezt oly kegyetlenül végezték, hogy a legerősebb csontrészek is összetörték a csapásaik alatt.

— **Nagy ékszerlopás Zentán.** Heiszler Ferenc zentai gyógyszerésznek és nejének mintegy 800 korona értékű ékszereit a napokban ismeretlen tettes ellopta. A nyomozás széles körben folyik.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru Spitzer Béla bajai illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévét belügyministeri engedéllyel Sándor-ra változtatta.

— **Összevonta a kocsikerék.** Ma délelben súlyos baleset történt a Széchényi téren. Hajdu József szegedi földi gazdaember ugyanis az egyik Széchényi téri üzletben akart valamit vásárolni és ezért le akart szállani a kocsijáról. De a mint megállította a lova-

kat, ezek a közelben elhaladó villanyos kocsitól megijedtek és a kocsit magukkal ragadták, úgy hogy Hajdu jobb lába a kocsi kerékbe akadt, a melyt teljesen összeronsolta. A mentők kötözték be a súlyos sebeit.

— **Korosmai blokkázás.** Horváth Illés VI. -dik körű korosma helyiségében ma délelőtt Zsupka István borbélysegéd összeszurkálta Grác Mártont úgy hogy ezt a közkórházba kellett szállítani. A sérülés nem életveszélyes; délutáni kihaligatása alkalmával a tettes azt vallotta, hogy Grác azzal fenyegette, hogy a kezében levő kapával agyonüti s ezért ön védelemből szurkálta meg a bicskájával.

— **Zágráb égése.** Vasárnapi számunkban hirt adtunk arról, a mende-mondáról, amely városunkban Zágráb égéséről keringett. A túlzott híre a jalkoviczi parasztok zavargása adott okot, mert ezek gyújtogattak Josipovics volt miniszter ottani birtokain.

— **Országutaink állapota.** A tegnapi hetivásárra besiető moroviczai gazdálkodók furcsa és szomorú látványosságnak voltak tanúi. Az arra illetékes körök nemtörődomségének következményeképpen ugyanis egyik gazdag moroviczai bérlő illetve birtokos az országútnak a várostól nem messze eső részén oly szerencsétlenül borult fel kocsijával az egyik vízzel telt kátyúban hogy a kocsisának eltörtött a lába, ő maga pedig majd nem a sártengerbe fulladt úgy kellett belőle kihúzni. Mint értesülünk, a szerencsétlenül járt birtokos a város ellen kártérítési pert indit.

— **Anyakönyvi hírek.** *Meghaltak:* Vrencsics Lázár 8 hó, Mácskovits Ádámné Pertics Olive 67 év, Milánkovics József 4 hó. *Aradszki Czvetkó* 35 év, Pérics Antalné Polyákovics Móni 38 év, Kovácsévics Éva 1 órás, Rómics Erzsébet 1 nap, Pipicz Pál 41 év, Godár József 81 év, szül. 37. 11 fiu, 16 leány. *Eljegyzések:* Katrinka István Sztipics Juliát, Gajdos Károly Fodor Olgát, Nedelkovics Lázár Zubkov Annát, Specke András Trenke Erzsébetet. *Házasságok:* Balázs Piri István Horváth Máriaival, Vizin Antal Temák Klárával, Hufenschler Ádám lakatos Brauchler Mariska, Piukovics Sándor Kovács Erzsébettel, Csiza József Kiss Terézszel, Sztipics Péter Jakovetics Magdolnát, Hadnagy Gergely Kuluncsics Karolinnal, Antunovics Gáspár Koltin Róza, Seidner Samuel vasbutor lakatos, Klein Irénnel, Hoffmann Adolf uradalmi intéző Csókáról Milkó Katiczával, Siflis Gyula sertés hizlaló elvált Wachtler Eteltől, Angyal István Antal Pintér Terézszel, Szalma János Kecskés Amál, Sedy József templom zenész Pencz Terézszel.

Törvénykezés.

Váltóhamisító becsüs.

Guttman Antal ki néhai Csernyus Zsigmond szabadkai bir. végrehajtónál volt mint becsüs és irnok alkalmazva, állott ma a kir. törvényszék előtt két rendbeli okirathamisítás büntetével vádolva. Nevezett ugyanis főnöke nevére a ki időközben elhalt valamint Csernyus nejének és Deák Péter szegedi ítélőtáblai bírónak nevére két váltót hamisított ezeket helybeli pénzügyintézetknél leszámoltatta és a felvett értékét saját céljaira fordította.

A kir. törvényszék büntető tanácsa, a mely *Szerdahelyi Sándor* elnöklete alatt *dr. Ernst Gyula* és *dr. Fábrián Aladár* szavazó bírákból és *dr. Rapp István* jegyzőből állott, vádlottat a ki jelenleg későbbi főnöke kárára elkövetett sikkasztás miatt van vizsgálati fogságban *dr. Eperjessy Béla* kir. ügyész és *Nagy Ödön dr. Klein Mátyás* ügyvéd helyettesének védbeszöde után

az enyhítő körülmények figyelembe vételével és a 92. §. alkalmazásával *egy évi* börtön büntetésre ítélte. Az ügyész a büntetés súlyosbitása végett, védő és vádlott a bűnösség kimondása ellen felebbezték.

Esküdtszéki tárgyalás.

A jelenleg folyamatban lévő esküdtszéki tárgyalás holnap lesz, a mely alkalommal Barta Mátyás és társa bűnügye fog tárgyalatni. A vádlottak szándékos emberölés bűntette miatt állnak az esküdtszéki bíróság elé.

Közgazdaság.

Szabadkai gabonárak. Buza, elsőrendű 15.—; másodrendű 14.40; rozs 12.40, 12.20; árpa 12.—, 11.60; zab 11.—, 10.60, kukoricza 13.20.

— **Országos vásár Zentán.** A zentai országos vásár f. hó 21-én és 22-én fog megtartatni. A vásárra vészmentes helyekről mindenféle lábas jószág felhajtható.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE

HIRDETÉSEK.

11523/903. tan. sz:

Hirdetmény.

Az 1902. évi zárszámadásnak tárgyalása folyó évi junius hó 30-án tartandó rendes közgyűlés napirendjére tüzetván ki, felhivatnak mindazok, kik a számvévi hivatalban közszemlére kitett zárszámadásra észrevételeket tenni ohajtanak, miszerint ebbeli észrevételeiket az 1886. évi XXI. törvénycikk 17. §-ának intézkedéséhez képest a közgyűlés előtt 5 nappal a Tanácshoz terjesszék be. Kelt Szabadkán, 1903. junius 12.

Dr. Biró Károly,
polgármester.

Hirdetmény.

171/903. t. sz. A városi mértékhitelítő hivatalnak teljesen felszerelt vízvezetőkkel leendő ellátása határozatván el, ez ügyben folyó junius hó 16-án d. e. 10 órakor a városi mérnöki hivatalban árlejtés fog tartatni, amelyre a vállalkozni szándékozók ezennel meghivatnak.

Az előmérétek és föltételek a városi mérnöki hivatalban megtekinthetők.
Bánatpénz 100 korona.

Dr. Biró Károly,
polgármester.

Cséplőgépekhez

a 76271/99. sz. keresk. ministeri rendelet értelmében

felszerelt

mentő-

szekrenyek

jutányos áron kaphatók

Milassin Illés

gyógyszertárában

Szabadkán.